Apel o ujednolicenie programów kształcenia higienistek stomatologicznych

APEL Nr 16/25/P-IX

PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ

z dnia 24 października 2025 r.

do Ministra Zdrowia oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej, na wniosek Komisji Stomatologicznej Naczelnej Rady Lekarskiej, apeluje do Ministra Zdrowia oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o podjęcie inicjatywy legislacyjnej i wdrożenie rozwiązań prawnych, które zapewnią ujednolicony program oraz właściwy poziom kształcenia na studiach w zakresie higieny dentystycznej prowadzący do uzyskania tytułu zawodowego co najmniej licencjata albo inżyniera.

Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1972) określiła zasady wykonywania szeregu zawodów medycznych, w tym m.in. zawodu higienistki stomatologicznej, a także warunki dopuszczenia do wykonywania danego zawodu medycznego, takie jak np. posiadanie wykształcenia uzyskanego w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, kwalifikacje uzyskane w systemie oświaty lub inne kwalifikacje - określone w załączniku do ustawy o niektórych zawodach medycznych. W przypadku zawodu higienistki stomatologicznej załącznik do ustawy wymaga rozpoczęcia po dniu 30 września 2012 r. studiów w zakresie higieny dentystycznej i uzyskania tytułu zawodowego co najmniej licencjata albo inżyniera lub rozpoczęcia po dniu 31 sierpnia 2019 r. szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej i uzyskanie dyplomu zawodowego w zawodzie higienistka stomatologiczna.

Szczegółowy wykaz czynności zawodowych przypisanych do zawodu higienistki stomatologicznej określił Minister Zdrowia w załączniku nr 3 do rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 2025 r. w sprawie szczegółowego wykazu czynności zawodowych osób wykonujących niektóre zawody medyczne (Dz.U. 2025 r. poz. 626) i jest to zakres dość szeroki. Do zadań higienistki stomatologicznej wymienionych w tym rozporządzeniu należy nie tylko współpraca z lekarzem dentystą, ale także organizowanie środowiska pracy z uwzględnieniem narażenia na czynniki szkodliwe (jak skażenie mikrobiologiczne, naświetlenie, promieniowanie jonizujące, wykonywanie czynności związanych ze stosowaniem zasad aseptyki, antyseptyki, oraz procedur postępowania z materiałem biologicznym skażonym) oraz wykonywanie – na zasadach określonych w rozporządzeniu - wstępnych badań stomatologicznych, profilaktycznych i diagnostycznych zabiegów rehabilitujących jamę ustną.

Ustalony w taki sposób zakres uprawnień zawodowych higienistki stomatologicznej jednoznacznie przemawia za tym, że kryteria i warunki uzyskania dostępu do wykonywania tego zawodu powinny zostać ujednolicone na poziomie kształcenia w ramach szkolnictwa wyższego. Samorząd lekarski wskazuje, że obecnie niektóre zawody medyczne (w tym m.in. zawody lekarza i lekarza dentysty) - na mocy art. 68 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce - mają określone w drodze rozporządzenia standardy kształcenia. Dla tych zawodów istnieje zatem określony na mocy aktu prawa powszechnie obowiązującego zbiór wymagań w zakresie kształcenia, organizacji kształcenia, osób prowadzących to kształcenie oraz efektów uczenia się, a także sposobu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Takie same wymogi co do ustalenia standardów kształcenia powinny objąć również zawód higienistki stomatologicznej, czyli zawód uregulowany w nowej ustawie o niektórych zawodach medycznych.

Obecny stan prawny, w którym poszczególne uczelnie autonomicznie decydują o programie nauczania prowadzącego do uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu higienistki stomatologicznej, rodzi obawy o jakość kształcenia związane z brakiem wystandaryzowanych i porównywalnych efektów tego kształcenia. Lekarze dentyści, którzy w ramach pracy zawodowej współpracują z higienistkami stomatologicznymi, nie mają zatem pewności, czy każda osoba posiadająca tytuł zawodowy licencjata ma podobną, porównywalną wiedzę i umiejętności do wykonywania zadań związanych z udzielaniem świadczeń pacjentom.